

Blaðið eigur ein at vissa sér á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 72

MIKUDAGIN
7. OKTOBER 1964

37. ÁRG.

Sildastórdrift einasti vegurin

Minni manning umboð á skipini og uppbygging av sildaðnaði-n um á landi er einasta framtíðin í Føroyum.

Mánadagin vóru menn komnir saman at lurta eftir hvat landstýrið hevði at siga í sambandi við innbjóðing til fund um sildaframleiðsluna.

I útvarpinum høvdu vit høvi at hoyra eina áhugaverða útlægging av hugsanini hjá verkfrøðingnum Andreas á Lava, hvørja hugsan hann hevði um sildaðnaðin og hvørjar møguleikar Føroyingar í framtíðini hava á vinnuliga okinum.

Sum fyrr so mangan hevur verið

drigið fram, er neyðugt at fáa fleiri virkir á landi og fáa í lag eina samskipan millum sjódriftina og ta drift við verða skal á landi.

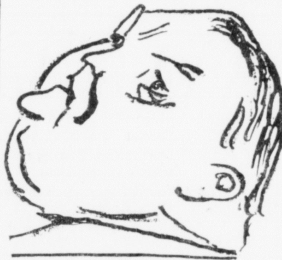
Verður hetta leiðin, so verður ikki

long tíð áðrenn fólkið í Føroyum kemur at búgva á faum plássum í sildaarbeiði. — Tær stórfabrikkir, ið tilan verður um, ætla landstýrið at lata fara á privatari hendur og skiljast, at ætlingin ikki er, at loyving ella náðast alment, skal hava nakra ávirkan.

Sum sine egnu hugsan segði Andreas á Lava, at einasti vegurin hjá okkum 36.000 íbúgvum — um vit skulu kunna yvirleva, sum eitt fólk — er at ganga ta leið, at fáa sildastórdrift.

ERHARD og KHRUTSJOV

Khrutsjov forsætisráðharri verður ikki at vitja Vesturtýskland fyrr enn einaferð aftaná nýttár.

Erhard

Khrutsjov

Erhard sigur, at hann vil tala við Khrutsjov um týska spurningin sum heild og ikki minsi Berlin, sjálvandi;

men Vesturtýskland vildi ikki sáttmálalinda seg við Sovjet á nakan hátt.

Erhard vil leggja stóran dent á sameiningina av Týsklandi, sum eftir hansara áskoðan eisini verður at koma Sovjet til góðar.

Hann leggur afturat, tað er av størsta týdningi fyri meg, at eg læri Khrutsjov at kenna persónliga.

Suðurvietnam

Hóast allan amerikanskan stuðul gongur illa at steðga herferðum kommunistisku Vietcong-manna í Suðurvietnam, sum í dag hava valdið í umleið einum tridungi av landinum og gera nógv um seg á øðrum leiðum eisini. Meðan herleiðarar og aðrir stríðast um stjórnarvaldið, menna kommunistarnir seg.

EINKI VAL. Tjóðveldismaður sigur okkum frá, at vit ikki skulu hugsa um at fáa val snarlaga, tí sjálvt ikki teirra egna menn eru forir fyri at fáa Hákon og Erlend úr aftur sessunum í Tinganesi — teir vita sum er, teir koma ikki aftur, eru teir fyrst farnir.

Lagstir á minstulønina

I »Dagblaðnum« verður greitt eftir sindur frá landstýrisarbeiðinum. Har verður m. a. sagt, at einasti landstýrismaður, sum hevur avrikið nákað, er Hákon Djurhuus, lögmaður, Niels Winther Poulsen hevur einki fingið í lag, og Erlendur Patursson og Karsten Hoydal hava púra einki gjørt, sjálvt um teir við

fingu »appelsinuna í turbanina.« Javnaðarflokkurin hevur havt frammi uppskot um 1200 kr. í minstuløn til fiskimenn, men landstýrisflokkarnir hava felt tað. Nú veit Dagblaðið at siga frá, hvi og hvør hevur felt tað. Blaðið skrivur:

»Tá teir eru lagstir á minstulønina so er hetta ju eitt mál, sum teirra menn hava undir hondum.«

Tað er ikki bara minstulønina, tjóðveldismenn eru lagstir á, um farast skal eftir Dagblaðnum, tí blaðið hevur eisini nokur orð um vaktarskipið og skrivur:

»... nú kundu vit farið at kravt annað enn talu um vaktarskipið Den flyvende hollaender ella tiliki småputte.

Flokkurin

SOSIALURIN
— MEIRA AT LESA

SOSIALURIN hevur í seinastuni gjørt størri framstig enn á nokrum sinni áður og verður nú prentaður í einum upplag, sum av øllum teimum føroysku bløðnum einans verður tikið av Dimmaleitling.

Einki føroyskt blað hevur nærhendis so nógan lesnað at bjóða lesarum sínur sum SOSIALURIN.

Hetta kemur sjálvandi fyri ein stóran part av, at við hvønn leygdag kunnu bjóða lesarum danska blaðið WEEKEND afturat, og hetta blaðið er 12 síður á stódd.

Einaferð um mánaðin kunnu vit nú eisini bjóða lesarum SUNDAGSBLAÐ is. Alþýðublaðsins; hetta frálíka blað er 16 síður á stódd.

Við hesum nógvum lesitilfari er SOSIALURIN ikki bara vorðin Føroya størsta blað, men eisini hitt nógv útdrasta av øllum teimum føroysku bløðnum.

15.000 Føroyingar lesa SOSIALIN tveir ferðir um vikuna — og fleiri koma afturat!

HAROLD WILSON.

formaður bretska arbeðaraflokksins segði í eini valrøðu, at ein arbeðara stjórn fór at vera imóti eini sameindari NATO atemstyrki, um so verður, at Týskland kemur at hava fingurin á avloysaranum.

Bretska valið 15. í h.

Parlamentíð verður boðað til fundar týsdagin 27. oktober til at velja parlamentsformann, og parlamentslimirnir sverja trygdareid. Nýggja parlamentíð verður sett týsdagin 3. november. Hetta stóð í boðskapi forsætisráðharrans, tá hann segði frá parlamentsvalinum.

Av teimum 630 tingliminum skulu 42 veljast í London, meðan 469 verða valdir á aðrastøðum í Onglandi, 71 í Skotlandi, 36 í Wales og 12 í Norðurríkinum.

I lotuni er flokksbýtið: 351 kon-

servativir, 256 javnaðarmenn, 7 liberalir og 2 uttanvaltaðir. 14 sessir eru ósettir. Teir konservativu hava sostatt 90 fleiri tinglimir enn andstøðan.

Nústundin parlament hevur sitið síðan 8. oktober 1959 — í alt 4 ár og 11 mánaðir, og er hetta rekord í Bretlandi. Tað parlamentíð, sum varð valt í 1935, sat víst til 1945, men hetta var orsakað av krígunum.

Vinna teir konservativu, sum hava sitið við ræðinum í 13 ár, er hetta eisini rekord í bretska parlamentsariskari søgu.

Tapir javnaðarflokksins, er óvist hvussu lagna hansara verður í framtíðini. Tá kemur hann at hava verið í andstöðu í 18 ár, og tað er óvist, um hann tolv ein slíkan smett.

Aftaná Profume-goluna mettu teir stóðu javnaðarflokksins at vinna valið 20 pst. betri qm hjá teimum konservativu. I dag vísa kanningar, at teir konservativu hava tikið seg væl fram.

Triggjar tær seinastu kanningarar geva ymisk úrslit. Tvær av teimum spáa, at teir konservativu vinna, meðan hin eina sigur, at javnaðarmenn fáa 5 pst. fleiri atkvøður enn teir konservativu. Hetta framumlop er tó hitt minsta javnaðarflokkurinn hevur havt tvey tær seinastu árini.

Eysturtýski forsætisráðharrin

Nýggi eysturtýski forsætisráðharrin Willy Stoph er bara 50 ára gamal og hevur áður verið múrari. Hann ventast eisini at vera eftirmaður Walter Ulbrichts.

Willy Stoph tók við forsetastarvinum, tá hin leingi brekaði Otto Grotewohl fyrri stuttum doyði. Grote wahl var javnaðarmaður, men aftaná heimsbardagan var hann við til at flykja eysturtýska bólnin av javnaðarmannum við kommunistarnar undir flokksheitinum SED — sosialistisk eindarflokkur Týsklands.

Tá ið Stoph eisini er vorðin næstformaður í eysturtýska ráðharraræðnum, vænta menn, at tað eisini verður hann, sum kemur at taka við

eftir Walter Ulbricht, sum er formaður í ráðharraræðnum og farin um tvey 70.

Skemtileikur

I næstum verður framfóru skemtileikurin »Harvey« í Sjónleikarhúsinum.

Eyðun Johannesen setur upp leikin og stilar fyrri. I2 eru tvey leikandi. Leikurin er í trimum partum og varar í triggjar timar.

DÝR HÚSAGRUND 1 milj.?

I gjárkvøldið var á býráðsfundi í Havn til víðgerðar málið um expropriering av einum 25.000 m² stórum øki til læraraskúla.

Metingarnennir eru ikki á einum máli, men tað er líkt til, at landsstýrisins prispolitikur kemur at fara við sær at Havnar kommuna fær eina rokning sum totast móti miljónini.

Talan er um økið á nokrum traðum um Frælsleiðina, har staturin skal lata læraraskúla gera fyrri 8—10 milj. kr.

Lotting og landstýri keyptu í vár eina trøð fyrri utvið 40 kr. m² hóast mælt varð til at biða til læraraskúlalendi var í lagi — landsstýrið keypti — og hevur harvið verið ein orsök til at sjóbbæ grundprisirnar uppeftir.

HIN TJÓÐSKAPARLIGI SPURNINGURIN ER LOYSTUR yvir fyri dønum

Hesin sannleiki varð royndur ósannur av Knud Vang og fleiri undir orðaskiftinum nú til fólkatingsvalið.

Danir eru gingnir við til at góðtaka

a) føroyskt sum høvuðsmál í Føroyum.

b) føroyska flaggið sum føroyinganna tjóðamerkið.

c) føroyingar sum eitt serligt fólk hina 6. norðlendsku tjóðina.

d) kennir tað ikki sum eina mink, men sum ein vøkstur í norðlendskari mentan og fólkalívi, at føroyingar eru roknaðir sum serlig norðlendsk tjóð innanfyri tað danska ríkið og og vilja til fegin vera við at virða og styðja føroyingar sum tjóð og serstakt fólk.

f. føroyinganna fasta rætt til at yvirtaka tað mál ella tað málsøki, sum teimum stendur hugur at taka ta fullu fíggjarliga stjórnarligu og moralsku ábyrgdina fyrri. A-málini kunnu yvirtakast við bara at siga til, meðan um ríkismálini skal samráðast um yvirtøkuháttin.

Henda loysn av trætni millum Danmark og Føroyar, hetta »agene-

rellæ frælsi, er eindomi í allari verðini.

Hvi skulu við halda fram við stríðnum við danir?

Tað er beinavegin ósömiligt. Latum okkum heldur leggja høvur í blot á hvønn hátt vit best kunnu nýta hetta »generellæ frælsi saman við dønum at skapa hina størstu lukku fyrri føroyingin í Føroyum.

Fólkatingið varð sett í gjár

J. O. Krag segði í roðu síni, tá Fólkatingið í gjár fyrripartin vóð sett, at neyðugt verður at útgeva ríkisskassanum størri inntøkur, hóast skattirnir og gjöldini frammanundan koma at geva ríkinum 1 milljard kr. í meirinntøku.

Føroyum víðvíkjandi fer stjórnin sum higartil, at samarbeiða við føroyska heimastýrið og ígjøgnum nýggjan ílleggingargrunn elva til uppbygging og víðkan av føroyska vinnulivinum.

Javnaðarflokkurin størstu framgongdina í Finlandi

Við kommunuvalini í Finlandi sunnudagin og mánadagin hevði Javnaðarflokkurin størstu framgongdina

Við kommunuvalini hevði Vinstra flokkurin stóra framgongd, men størstu framgongdina hevði Javnaðarflokkurin, teir vunnu 379 manns meira enn seinast í teimum 490 kommunum, sum upptaldar vóru gjáramorgunin. Vinstrasocialistarnir og Högreflokkurin høvdu tilsamans mist 382 mans. Agravlokkurin,

kommúnistar og finski fólkaflokkurin hava hildið stóðuna frá seinast. Valluttøkan var um 74 pst.

Teir borgarligu flokkarnir mistu 5 manns í Helsinki, soleiðis at teir nú hava 39 manns, meðan vinstriflokkurin fær 38 manns.

Útbjóðing av kaðalarbeiði

Arbeiðið at grava og leggja niður telefonkaðal frá skúlanum í Hvalvík til Grønholm og frá Oyrabakka til skúlan á Norðskála verður útbjóð.

Treytirnir faast víst at venda sær til telefonstöðina í Hvalvík ella telefonverkskrivstovuna í Tórshavn.

TELEFONVERKIÐ

Lýsing

I samband við víðkan av telefonstöðum í Klakksvík og Runavík bjóðast tvey, ið ætla sær at fáa telefon og enn ikki hava sent umsókn, um at gera tað sum skjótast.

TELEFONVERKIÐ